	Gemeenschappelijke regeling: GGD West-Brabant
1	**Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?** Ja, op 7 april 2023 zijn de jaarrekening 2022 en de beleidsbegroting 2024 aan de gemeenteraad aangeboden. Tegelijkertijd zijn ook de 2e begrotingswijziging 2023 en het beleidsplan 2023-2026 voor zienswijze aangeboden.
2	**Is voldaan aan de BBV-voorschriften?** Ja.
3	**Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.** *Jaarrekening 2022* Het jaar 2022 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 437.000. Het algemeen bestuur heeft voorgesteld om dit positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve ter dekking van de inflatie op de overige kosten als gevolg van de macro economische omstandigheden 2023-2024. Hierover neemt het algemeen bestuur een definitief besluit in haar vergadering op 6 juli 2023. De controlerende accountant heeft wederom een goedkeurende verklaring afgegeven op zowel getrouwheid als rechtmatigheid. *2e Begrotingswijziging 2023* Onlangs is er een akkoord bereikt over de nieuwe CAO van 2023. Deze CAO-stijging past binnen bestaande afspraken. Door middel van deze begrotingswijziging wordt de CAO-impact gecorrigeerd in de lopende begroting 2023. *Beleidsplan 2023-2026* Begin 2023 is de toekomstvisie 2023-2033 'Wij maken samen gezond gewoon' vastgesteld. Het beleidsplan is logisch vervolg en uitwerking van de visie. In het beleidsplan zijn de nieuwe ambities en doelen nog vrij algemeen verwoord. We verwachten dat met het gezamenlijk formuleren van de indicatoren de concrete vertaling naar meetbare doelen gemaakt wordt. *Ontwerpbegroting 2024* De doelen in de beleidsbegroting 2024 zijn gebaseerd op thema's van de nieuwe toekomstvisie 2023-2033 en het beleidsplan 2023 -2026 'Wij maken samen gezond gewoon'. In 2023 worden samen met de gemeenten nieuwe indicatoren geformuleerd en eind 2023 via een begrotingswijziging aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd. De doelen wil de GGD o.a. bereiken door het 'Gezonde Geluid' te laten horen. Het gezonde geluid is eerlijk, gedurfd en vernieuwend. Eerlijk door de boodschap te ondersteunen met betrouwbare feiten en gedegen onderzoek. Gedurfd door het onafhankelijke verhaal te vertellen, ook als dat niet het leukste verhaal is. En vernieuwend door te kiezen voor nieuwe mogelijkheden en technologieën om mensen beter te bereiken en te helpen bij het maken van gezonde keuzes.

Ambitie 1: Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

Ambitie beleidsplan 2023-2026*:*

In 2027 heeft de GGD, samen met partners, voor inwoners een fundament gebouwd voor een gerichte en lokale aanpak op het gebied van preventie en gezondheid.

Ambitie beleidsbegroting 2024:

Preventie-activiteiten van de GGD richten zich zowel op de fysieke als mentale gezondheid van mensen. Niet alleen op het beïnvloeden van individuele leefstijlkeuzes maar ook op het gezonder maken van de sociale en fysieke leefomgeving. De focus ligt op gezondheid en vitaliteit. De GGD wil groeien naar een robuustere infectieziektebestrijding en aansluiten bij landelijke organisatiestructuur. En ze wil bijdragen aan regionale en lokale doelstellingen uit de thema's van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de juiste rol pakken in regionale preventienetwerken, ook in relatie met het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Zie toelichting van deze akkoorden onder punt 6 Overige aandachtspunten.

Ambitie 2: Iedereen verschillend, allemaal gelijk

Ambitie beleidsplan 2023-2026:

In 2027 zien we de groei in gezonde levensjaren bij iedereen in West-Brabant toenemen, waarbij de GGD focust op de groep die dit het hardst nodig heeft.

Ambitie beleidsbegroting 2024:

Alle inwoners verdienen een gezond, veilig en gelukkig leven. Kinderen moeten gezond kunnen opgroeien (programma Kansrijke Start). De GGD heeft de publieke verantwoordelijkheid zorg te dragen voor die groepen in de samenleving die een verhoogd gezondheidsrisico lopen. Iedereen krijgt tenminste een kans om gezond, veilig en gelukkig oud te worden. Door eigen regie te voeren, informatie tot zich te kunnen nemen doordat randvoorwaarden die ruimte bieden (o.a. veiligheid, wonen, schulphulpverlening). Verschillende groepen hebben elk op hun eigen manier te maken met ongelijke gezondheidskansen (bijv. arbeidsmigranten, jongeren met drugsgebruik en mensen met een verstandelijke beperking). De GGD wil de gezondheidskansen vergroten door dit samen mét en dóór hen gericht vorm te geven.

Ambitie 3: Overal om ons heen, binnen en buiten

Ambitie beleidsplan 2023-2026:

In 2027 zijn gezondheid, (sociale) veiligheid en duurzaamheid prioriteit in de leefomgeving en wijkontwikkeling.

Ambitie beleidsbegroting 2024:

Het gezond inrichten van de fysieke en sociale omgeving kan duurzaam bijdragen aan het verminderen van ziektes door beweging te stimuleren, door rekening te houden met de luchtkwaliteit en schaduwrijke speel- en sportplekken. De GGD wil door het gebruik van de Brabantse Omgevingsscan gezondheid mee laten wegen en meenemen bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving (Omgevingswet).

	Ambitie 4: Zelf maar niet alleen Ambitie beleidsplan 2023-2026: In 2027 is de kennis en informatie om zelf regie te kunnen nemen en houden laagdrempelig beschikbaar in West-Brabant. Ambitie beleidsbegroting 2024: Inzet op eigen regie, met positieve gezondheid als leidraad. Om zelf te bepalen welke stap nodig is om gezonder te worden is kennis nodig. Deze kennis naar de inwoners brengen, toegankelijker en persoonlijker maken, is een belangrijke taak van de GGD. Ook vindt ze belangrijk dit gedachtegoed te verspreiden en te borgen bij gemeenten en ketenpartners (preventie-infrastructuur).
4	**Financiële aandachtspunten** Aandachtspunt is de verwerking van de financiële richtlijn 3: *De begroting bevat een overzicht met het verloop van aanwezige reserves. Er is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt de GR deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er niet besloten tot vrijval dan geeft de GR in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgave voor deze reserve opnieuw aan.* De reactie van de GGD is: *Het overzicht is opgenomen onder de tabel reserves en voorzieningen. De bijlage reserves en voorzieningen in de beleidsbegroting 2024 is een overzicht van de jaren 2023 en 2024. Er zit geen verder toekomstig verloop in. Het doel van de reserves is onderdeel van de nota reserves en voorzieningen en wordt toegelicht in de jaarrekening. Dit wordt niet apart in de begroting aangegeven.* Constatering is dat reserve frictiekosten nog is opgenomen terwijl in de nota reserves en voorzieningen is beschreven dat deze per 31-12-2020 vrijvalt en kan worden opgeheven. Dit roept vragen op waarom dit nog niet aan het algemeen bestuur is voorgelegd. Tevens zijn er een aantal reserves de afgelopen 2 jaar niet gebruikt. O.a. bestemmingsreserves monitors is alleen toegenomen. Ook dit roept vragen op. Het verloop van de reserves wordt niet voldoende weergegeven zoals in de richtlijn is afgegeven. Voorstel is om de GGD in 2023 samen met het bestuur de reserves onder de loep te laten nemen zodat er meer inzicht gegeven kan worden over het verloop van de reserves. Daarbij kan ook het weerstandsvermogen worden beoordeeld. Dit staat nu op 105%. Een ander opvallend punt is de verwerking van de financiële richtlijn 5: *In de ontwerpbegroting worden de mogelijkheden beschreven om de bijdrage van de deelnemende gemeenten te verminderen, bijvoorbeeld door besparingen voor te stellen of beleidsinhoudelijke keuzes aan te geven.* De reactie van de GGD is: *Deze zienswijze hebben we niet verwerkt in de beleidsbegroting 2024. We kunnen wel in gesprek met gemeenten over de afname van plusproducten.*

Hoewel de GGD eigenlijk had moeten voldoen aan de richtlijn, is het voorstel hier niet te veel aandacht aan te besteden. Doordat de GGD allemaal wettelijke taken uitvoert, kunnen er geen besparingen plaatsvinden op de taken, maar hooguit op de manier waarop de taken worden uitgevoerd. Nu aan de GGD te vragen dit alsnog inzichtelijk te maken, levert een grote werkbelasting op, die niet opweegt tegen de mogelijke besparingen. Indien gewenst kan er wel in gesprek worden gegaan over de afname van de plusproducten.

5 Financieel overzicht

Bedragen in onderstaande tabel x € 1.000,-

Jaarrekening 2022: Resultaat en bestemming

GR GGD	**Realisatie 2022**	**Resultaat 2022**	**Resultaat bestemming toevoeging een eigen reserve GR**	**Resultaat bestemming terug naar gemeenten**
Totaal GR	20.711	437 V	437 V	0
Bijdrage Etten-Leur	1.768			0

Meerjarenontwikkeling

GR GGD	**Begroting 2023 na 1e wijz.**	**Begroting 2023 na 2e wijz.**	**Ontwerp begroting 2024**	**Meerjaren begroting 2025**	**Meerjaren begroting 2026**	**Meerjaren begroting 2027**
Totaal GR	21.790	22.668	23.746	24.603	25.491	26.411
Bijdrage Etten-Leur	1.835	1.889	1.967	2.038	2.112	2.188
Opgenomen in meerjarenperspectief	1.835	1.835	1.836	1.836	1.836	1.836
Verschil	0	-54	-131	-202	-276	-352

De meerjarenbegroting 2025-2027 laat een structureel tekort zien

6 Overige aandachtspunten

<u>Corona</u>
Hoe de situatie in 2024 zal zijn, is nog niet in te schatten. De coronakosten komen vooralsnog ten laste van het ministerie VWS.

	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) & Integraal Zorgakkoord (IZA) Het Rijk heeft in 2022 met het GALA en IZA ambities uitgesproken op het gebied van gezondheid en preventie. Enerzijds worden gemeenten en regio's gemotiveerd om de omslag van curatief naar preventief in gang te zetten. De reden hiervoor is dat de huidige zorg nog maar moeilijk houdbaar is op de lange termijn, en inzet op preventie zorggebruik op termijn kan drukken. In de uitwerking van het GALA en IZA is regionale samenwerking tussen gemeenten, de zorgverzekeraar en welzijnsorganisaties vereist. Hierin ligt ook een belangrijke rol voor de GGD. Brede SPUK-regeling Voor de uitvoer van ambities in het GALA is er per 2023 een nieuwe SPUK geopend. Hier kunnen gemeenten rijksmiddelen aanvragen voor initiatieven omtrent (1) gezondheid en preventie, (2) sport en bewegen, en (3) sociale basis. De GGD speelt een rol in lokale en regionale ondersteuning met betrekking tot het opstellen van een plan van aanpak en het leggen van verbindingen.
	De zienswijze *Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt het volgende voorgesteld:* 1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 en akkoord te gaan met voorgestelde bestemming om het positieve jaarresultaat 2022 toe te voegen aan de algemene reserves ter dekking van de kostenstijgingen. 2. Geen zienwijze naar voren te brengen over de 2e begrotingswijziging 2023. 3. De volgende zienswijze over de ontwerpbegroting 2024 naar voren te brengen: - Aan de GGD voor te stellen om in 2023 gezamenlijk met het bestuur het verloop van de reserves onder de loep te nemen en hierover te beslissen. Hierdoor kan bij de volgende begroting en jaarrekening conform de financiële richtlijn 3 meer inzichtelijk gemaakt worden waardoor reserves toe- of afnemen of niet worden gebruikt. 4. Geen zienswijze naar voren te brengen over het beleidsplan 2023-2026.